

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219204613
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7219204613.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej ako členiek senátu, v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D. XX, zast. Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s.r.o., Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, proti žalovanému Poľovníckemu združeniu Rakovec, Košice, Rastislavova 110, IČO: 50 890 859, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. JCLic. E. B., A., C., D., F. E. XX, IČO: 52 858 774, o určení, že G. B. C. je predsedom Poľovníckeho združenia Rakovec, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 40C/31/2019 z 23. júla 2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (v ďalšom „súd prvej inštancie“ prípadne len „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. Uviedol v odôvodnení, že žalobca podaním doručeným 20.5.2021 označeným „Úprava petitu“ upravil znenie požadovaného výroku a žiadal, aby súd po vykonanom dokazovaní predbežne posúdil uznesenie schôdze žalovaného z 24.4.2019 ako neplatné a následne v zmysle úpravy petitu žaloby jej v plnom rozsahu vyhovel a rozsudkom určil, že G. B. C., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX D., je predseda Poľovníckeho združenia Rakovec, IČO: 50 890 859, Rastislavova 110, Košice. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení mal žalobca za daný, pretože zo súdneho prieskumu nesmú byť vylúčené tie rozhodnutia, ktoré zasiahli do práv členov združenia takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu. Žaloba nevyvoláva ďalšie spory a rozhodnutím súdu by sa eliminoval stav ohrozenia právneho postavenia žalobcu a vniesla by sa istota do neistých právnych vzťahov, keďže k zodpovedajúcej náprave nemôže žalobca dospieť inak.

Súd uznesením z 8.7.2021 pripustil zmenu žaloby v zmysle podania žalobcu.

Žalovaný všetky skutočnosti tvrdené žalobcom ohľadne neplatnosti členskej schôdze žalovaného ako aj všetky tvrdenia ohľadom neplatnosti uznesení prijatých na členskej schôdzi, poprel. Po zmene petitu, argumentoval, že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na tom, či B. C. je alebo nie je predsedom poľovníckeho združenia. Právne postavenie žalobcu nie je ani ohrozené, ani sa nestane neistým, nech by súd rozhodol akokoľvek, lebo vždy bude členom poľovníckeho združenia. Mal za to, že žalobca má iné prostriedky na to, aby zvrátil stav, ak sa mu nepáči niečo, čo robí súčasné vedenie poľovníckeho združenia a to môže zvolať mimoriadne schôdzu na odvolanie.

Súd citujúc § 137 a § 228 ods. 1 CSP mal v prvom rade za potrebné zaoberať sa tým, keďže sa žalobca po pripustení zmeny žalobného petitu domáhal podľa § 137 písm. c/ CSP určenia, či tu právo je alebo

nie je, či má žalobca na určenie, že G. C. je predsedom žalovaného, naliehavý právny záujem, ktorý v danom prípade nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Žalobca má naliehavý právny záujem na určenie, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené, za predpokladu, že vyhovujúci určovací rozsudok môže túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva.

Poukázal, že v súvislosti s naliehavým právnym záujmom žalobca dôvodil, že preukázal stav ohrozenia alebo neistotu vo svojom právnom postavení, pretože navrhovaným určením by sa jeho právne postavenie zlepšilo, nakoľko by mu to zaručilo, že rozhodnutia PZ Rakovec by boli neplatné, neexistovali by a potvrdili by G. C. ako právoplatného a nezákonne odvolaného predsedu združenia. Dôvodil naliehavý právny záujem aj tým, že zo súdneho prieskumu nesmú byť vylúčené tie rozhodnutia, ktoré zasiahli do práv členov združenia takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu. Na základe prípadného pozitívneho rozhodnutia by mohlo dôjsť k zvráteniu stavu, ktorý nastal v Poľovníckom združení Rakovec a k navráteniu do pôvodného stavu.

Súd sa s názorom žalobcu o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určenie nestotožnil a dospel k záveru, že žalobca v konaní naliehavý právny záujem na požadovanom určenie nepreukázal, preto žalobu zamietol.

Za hlavný dôvod, resp. skutočnosť spôsobujúcu nedostatok naliehavého právneho záujmu mal súd to, že G. C., ktorého sa požadované určenie týka, nie je stranou v konaní a preto rozhodnutie, ktoré by malo byť vydané, by preň nemuselo byť vzhľadom na subjektívnu záväznosť rozsudku upravenú v § 228 CSP záväzná. Rozhodnutie, ktorého obsahom by malo byť určenie práva osoby odlišnej od strán tohto konania, by nemohlo vytvoriť pevný základ právnych vzťahov sporových strán tohto konania a ani by nevieslo potrebnú istotu do ich právnych vzťahov. Nezabránilo by ďalším budúcim sporom a ani by ním nedošlo k zvráteniu aktuálneho stavu v žalovanom a ani k navráteniu do pôvodného stavu. Dodal, že zamietnutím žaloby nebolo zo súdneho prieskumu vylúčené rozhodnutie orgánu žalovaného, ktorým by sa zasiahlo do práva žalobcu ako člena združenia takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu. Rozhodnutie o odvolaní G. C. z funkcie predsedu žalovaného nedosahuje vo vzťahu k žalobcovi potrebnú intenzitu. Toto rozhodnutie orgánu žalovaného, žalobcu nezbavuje jeho členstva v žalovanom, neukladá mu žiadnu sankciu a ani ho priamo nijako neznevýhodňuje a nediskriminuje.

Keďže súd žalobu zamietol z procesných dôvodov, dokazovanie do hmotnej stránky veci nevykonal. Uplatnil pri tom sudcovskú koncentráciu konania a neprihliadol na návrh právneho zástupcu žalobcu na odročenie pojednávania za účelom predloženia listín preukazujúcich nefungovanie žalovaného a nemožnosť žalobcu loviť v poľovnom revíre, jednak tento procesný návrh žalobca neuplatnil včas a tiež podľa súdu by takéto dokazovanie ani nemohlo preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určenie. Zdôraznil, že rozhodujúcou skutočnosťou majúcou za následok nedostatok naliehavého právneho záujmu totiž je to, že stranou tohto konania nie je G. C., ktorého sa požadované určenie týka. Akékoľvek listiny predložené žalobcom by na tejto skutočnosti nič nezmenili.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalobca z dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP t.j. argumentujúc, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukázal na to, že žaloby s petitom o určenie uznesení členskej schôdze žalovaného za neplatné, podané inými členmi združenia na Okresný súd Košice II sú súdom zamietané z dôvodu neprípustnosti, nakoľko na podanie takej žaloby neoprávňuje žalobcov žiaden osobitný hmotnoprávny predpis. Preto žalobca pristúpil k úprave petitu. Mal za to, že nakoľko nemá k dispozícii žiaden iný právny prostriedok na ochranu svojho práva, výrokom o určenie, že G. C. je predsedom žalovaného, by sa jeho postavenie zmenilo, nakoľko G. C. by v postavení predsedu žalovaného mal oprávnenia štatutárneho orgánu a cez jeho postavenie by došlo k prinavráteniu do pôvodného stavu a vytvorila by sa v právnych vzťahoch istota a takéto rozhodnutie má potrebnú intenzitu k žalobcovi. Zároveň by súd pri predbežnom posúdení preskúmal správnosť napadnutých uznesení, keďže ani jeden súd sa ich skúmaním nezaoberal, a posúdil by ich súlad so zákonom, stanovami a ich platnosť.

Mal podanú žalobu za vhodný procesný nástroj ochrany svojho práva, pretože sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať ďalšie konanie. Zotrvál na tom, že jeho naliehavý právny záujem na požadovanom určenie je daný, pretože bez požadovaného určenia je jeho právo ohrozené a právne postavenie neisté. Jeho žaloba slúži potrebám praktického života a vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu. Žalobca nemá k dispozícii žiaden iný právny prostriedok na ochranu svojho práva. Dôvodil, že v prípade zamietnutia

tejto žaloby ako aj zamietnutia žalôb v znení s petitom pred úpravou, dochádza zo strany súdu k denegatio iustitiae.

Naliehavý právny záujem na určení je daný a preukázaný aj tým, že zo súdneho prieskumu nesmú byť vylúčené tie rozhodnutia orgánov združení, ktoré zasiahli do práv členov združenia takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu. Žalobcovi právny poriadok neposkytuje žiaden iný právny prostriedok, ktorým by sa mohol brániť a dosiahnuť nápravu vzťahov a tým je preukázaný a daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Uviedol, že na nezákonnosť konania členskej schôdze upozornil príslušný okresný úrad 3.5.2019, nakoľko prijaté uznesenia boli v rozpore so zákonom a stanovami PZ Rakovec.

Dôvodil, že aktívne legitimovaným na žalobu o určenie môže byť aj subjekt, ktorý nie je účastníkom právneho vzťahu (práva), ak sa žalovaný právny vzťah (právo) týka priamo jeho právnej sféry aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne) nepriaznivo ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Nesprávne posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu v zmysle, že tento nie je daný, znamená vo svojich dôsledkoch odopretie súdnej ochrany.

Na uvedenom základe navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení na odvolanie žalobcu uviedol, že podanie žaloby neprichádza do úvahy podľa § 137 písm. c/ CSP, pretože v danom prípade nejde o určenie, či tu právo je alebo nie je. Uznesenia sú právnymi úkonmi, nejde o právo ako také. Preto nemožno ani posudzovať či je tu daný naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie preto nemal žiaden dôvod zaoberať sa naliehavým právnym záujmom, ako sa to dožaduje žalobca v odvolaní, nakoľko v danom prípade súd nevyhovел žalobe z procesných dôvodov a preto nevykonal dokazovanie do hmotnej stránky veci. Skúmanie existencie naliehavého právneho záujmu je irelevantné, nakoľko podaná žaloba je nedôvodná. Mal za to, že súd riadne zdôvodnil nedostatok naliehavého právneho záujmu a teda, že stranou konania nie je G. C., ktorého sa požadované určenie týka.

Poukázal na to, že Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ iba za predpokladu, ak to vyplýva z osobitného predpisu, čo však v danom prípade nie je splnené. Zo žiadneho osobitného predpisu takéto oprávnenie žalobcu nevyplýva, nakoľko pôvodný § 15 zákona o združovaní občanov, ktorý umožňoval podanie takejto žaloby bol zo zákona vypustený. Možnosť podania takejto žaloby nevyplýva ani z ustanovení zákona o poľovníctve, či z ustanovení Občianskeho zákonníka.

Mal za to, že žalobca aplikoval nesprávny druh žaloby na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, resp. mal vhodnejšie naformulovať petit žaloby, aby spĺňal kritériá žalôb prichádzajúcich do úvahy podľa § 137 CSP. Určenie právnej skutočnosti, teda aj neplatnosti právneho úkonu, je v rozpore so zásadou, že súd má určiť aktuálny právny stav, pričom v tejto súvislosti odkázal a poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach 2Co/166/2019 z 11.7.2019, v ktorom konaní sa žalobca domáhal, aby súd určil, že uznesenia členskej schôdze sú neplatné.

Mal rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a preto žiadal, aby odvolací súd tento rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného na podané odvolanie zotrval na odvolacích argumentoch a aj na ďalších svojich písomných a ústnych vyjadreniach. Mal za to, že zamietnutím žaloby dochádza zo strany súdu k denegatio iustitiae. Mal za to, že na požadovanom určení preukázal naliehavý právny záujem a žaloba je jediný prostriedok, ktorý mu poskytuje právny poriadok na bránenie a ochranu svojho práva. Preto, keď súd posúdil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, túto otázku neposúdil správne, čo v konečnom dôsledku znamená odopretie súdnej ochrany. Zdôraznil, že žaloba je dôvodná, naliehavý právny záujem je daný a preukázaný a navrhované určenie povedie k náprave stavu, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a preto navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie späť.

6. Podaním z 24.1.2022 na vyjadrenie odvolateľa reagoval žalovaný a to uviedol, že súd dostatočne odôvodnil, prečo žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem, s ktorým odôvodnením sa žalovaný v plnej miere stotožnil. Rozhodnutie o odvolaní Ing. Sojky z funkcie predsedu žalovaného nedosahuje vo vzťahu k žalobcovi potrebnú intenzitu, pričom takéto rozhodnutie orgánu žalovaného, žalobcu nezabavuje jeho členstva v žalovanom, neukladá mu žiadnu sankciu a ani ho priamo nijako nezvýhodňuje a nediskriminuje.

Opätovne zdôraznil, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami a Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ iba za predpokladu, ak to vyplýva z osobitného predpisu, čo prípad podanej žaloby nie je.

7. Odvolateľ vo svojom vyjadrení zo 7.2.2021 (č.l. 293) dal do pozornosti súdu rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21.12.2021 sp. zn. 2Co/31/2021 v obdobnom spore, pričom z jeho odôvodnenia citoval o.i.: „ ... Petít žaloby by mal spočívať v určení, či tu právo je alebo nie je (t.j. že predsedom PZ je dovtedajší predseda) a prejudiciálne by súd riešil otázku neplatnosti.“ Žalobca mal za to, že krajský súd po posúdení celého sporu odporučil žalobkyni podať žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je. Nakoľko ide o obsahovo a právne rovnaké spory, len s rozdielnymi žalobcami, mal za to, že prezentovaný právny názor krajského súdu je záväzný aj pre tento spor. Uviedol, že v tomto konaní sám upravil petít v zmysle odporúčania uvedeného v rozhodnutí krajského súdu, na ktoré poukázal. Mal za to, že na požadovanom určení má právny záujem, nakoľko žiadna iná možnosť na bránenie a ochranu jeho porušeného práva neprichádza do úvahy a rozhodnutie súdu tak ako sa ho domáha, je jeho jediná možnosť. Zotrvá na odvolacom petíte zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť späť.

8. Podaním zo 17.2.2022 sa žalovaný vyjadril k vyjadreniu žalobcu/odvolateľa zo 7.2.2022. V súvislosti s poukazovaním žalobcu na rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21.12.2021 sp. zn. 2Co/31/2021 v obdobnom spore, uviedol, že odvolací súd predmetným rozsudkom potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým rovnako ako v tomto prípade bola zamietnutá žaloba, nakoľko taký žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, ak na ňom žalobca zotrvá, je potrebné zamietnuť. Vychádzajúc z predloženého rozsudku odvolacieho súdu poukázal na skutočnosť, že určenie právnej skutočnosti, t.j. neplatnosti právneho úkonu je v rozpore so zásadou, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takáto žaloba je prípustná len ak to osobitný predpis pripúšťa. Mal za to, že námietky žalobcu tvrdiaceho, že súd nesprávne právne posúdil jeho žalobu, keď neskúmal jeho naliehavý právny záujem na takej žalobe a že nemá k dispozícii inú žalobu na svoju súdnu ochranu, neobstoja. Aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie a právnou teóriou uviedol, že žaloba o neplatnosť uznesení – právnych úkonov je žalobou podľa § 137 písm. d/ CSP a teda neobstoja, lebo osobitný predpis ju neprípúšťa. Žaloba o určenie neplatnosti uznesení schôdze PZ Rakovec, nie je žalobou o určenie, či tu právo je alebo nie je, podľa § 137 písm. c/ CSP, preto súd správne neskúmal naliehavosť právneho záujmu žalobcu na tejto žalobe. Dodal, že žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, ak na ňom žalobca zotrvá, je potrebné zamietnuť. Mal preto rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355, § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 a § 365 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a toto ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Rozsudok bol verejne vyhlásený 27. októbra 2022 o 13.10 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach, č. dv. 202, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu dňa 21.10.2022.

11. Odvolateľ napadol rozsudok odvolaním uplatniac odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, namietajúc, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, a to nesprávne právne posúdil otázku danosti jeho – žalobcovho naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

12. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku ako i obsahu spisu a konania, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo dospel k záveru, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod nie je daný. Odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku v celom rozsahu stotožňuje, naň odkazuje a konštatuje, že na správnosti rozsudku nič nemení ani podané odvolanie.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, je daný keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

14. V danom prípade súd prvej inštancie vzhľadom na obsah žalobného návrhu/petitu (určenie, že G. C. je predsedom Poľovníckeho združenia Rakovec) dôvodne prvotne posudzoval procesnú prípustnosť žalobcom požadovaného určenia a zaoberal sa otázkou, či žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

Správne usúdil, že ide o žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP (o určenie, či tu právo je alebo nie je) a správne uzavrel aj, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, že G. B. C. je predsedom Poľovníckeho združenia Rakovec, t.j. predsedom žalovaného subjektu. Právne správne svoj záver odôvodnil poukazom na § 228 ods. 1 CSP a subjektívnu záväznosťou rozsudku len pre strany sporu a pre tých, ktorí sa stali ich právnymi nástupcami po právoplatnosti rozsudku, na základe čoho dospel k záveru, že keď G. C., ktorého sa požadované určenie týka, nie je stranou sporu, vydané rozhodnutie by preň nemohlo byť záväzné a teda by ani žalobcom požadované určenie nemohlo vytvoriť pevný základ právnych vzťahov tunajších sporových strán a nemohlo vniesť potrebnú istotu do ich právnych vzťahov. Z uvedeného dôvodu by ani nezabránilo ďalším budúcim súdnym sporom a ani by ním nedošlo k zvráteniu aktuálneho stavu v organizácii žalovaného a ani k navráteniu pôvodného stavu. Odôvodnil aj, že zamietnutím žaloby nebolo zo súdneho prieskumu vylúčené rozhodnutie orgánu žalovaného, ktorým sa zasiahlo, resp. malo zasiahnuť do práva žalobcu ako člena združenia takou intenzitou, ktorá vyžaduje zásah súdu. Rozhodnutie o odvolaní G. C. z funkcie predsedu žalovaného nedosahuje vo vzťahu k žalobcovi potrebnú intenzitu nakoľko ho ani nezavahuje členstva v organizácii žalovaného, neukladá mu žiadnu sankciu a ani ho nijako neznevýhodňuje a nediskriminuje. Uvedená právna argumentácia súdu prvej inštancie je presvedčivá a súladná so súdnou praxou.

15. Odvolacia argumentácia žalobcu v odvolaní je v skutočnosti len zopakovaním jeho argumentov uplatnených v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd dostatočne a správne v rozsudku vyporiadal. Len na zdôraznenie správnosti a dôvodov napadnutého rozsudku a pre úplnosť ku konkrétnostiam v odvolacích námietkach odvolateľa odvolací súd uvádza:

16. Postavenie neziskovej organizácie akou je i žalovaný, Poľovnícke združenie Rakovec, je upravené osobitným zákonom č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby. Nezisková organizácia je právnickou osobou v zmysle § 18 ods. 2 písm. d/ Obč. zákonníka zriadená na základe zákona s presne definovaným poslaním a vykonávaním činnosti v rámci verejnoprospešnej činnosti (§ 2 zák. č. 213/1997 Z.z.). Zákon č. 213/1997 Z.z. explicitne neumožňuje žiadnemu subjektu podať žalobu o určenie neplatnosti uznesení prijatých či už členskou schôdzou ako najvyšším orgánom združenia alebo aj ďalšími orgánmi, t.j. žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP. Takáto možnosť nevyplýva ani zo zákona o poľovníctve či zákona o združovaní občanov. Uvedené osobitné predpisy ale neupravujú ani možnosť podania žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c/ CSP) a teda pre procesnú prípustnosť žaloby o určenie, že G. C. je predsedom žalovaného, bolo potrebné, aby naliehavý právny záujem na požadovanom určení preukázal žalobca.

Odvolací súd sa zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a že ani žiaden z jeho argumentov nie je postačujúci na to, aby žalobca ako člen združenia mohol mať naliehavý právny záujem na určení, že tretia osoba, ktorá ani nie je stranou sporu, je predsedom združenia. Týmto je vylúčená i danosť aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vo vedenom súdnom konaní o určenie, že G. C. je predsedom žalovaného. V okolnostiach tunajšej veci sa totiž čiastočne prekrývajú otázky aktívnej vecnej legitímácie a naliehavého právneho záujmu. Ani odvolací súd sa nestotožnil so žalobcom, že bez požadovaného určenia je jeho právo (nevedno aké konkrétne) ohrozené a právne postavenie (zrejme člena združenia) neisté. Nie je možné sa stotožniť ani s argumentom, že sa požadovanou žalobou, resp. požadovaným určením môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva (bez potreby vyvolania ďalších konaní) a pomôže vytvoriť (prinavrátiením do pôvodného stavu) v právnych vzťahoch potrebnú istotu. Žalobca tieto svoje všeobecné dôvody konkrétne neozrejmil. V takejto polohe uvedené dôvody bez ďalšieho nenapĺňajú atribúty naliehavého právneho záujmu, ako kvalifikovanej skutočnosti (naliehavý právny záujem), ktorá by odôvodňovala žalobu, ktorou žalobca uplatňuje v súdnom konaní de facto/v skutočnosti individuálne nároky či záujmy dotýčajúcej tretej osoby. Civilný sporový poriadok napokon ani nepozná možnosť podať žalobu v prospech tretej osoby. Z hľadiska individuálneho záujmu žalobcu ako fyzickej osoby, jeho individuálneho postavenia, jeho individuálnych práv a oprávnených záujmov žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

17. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní poukázal na rozhodnutie sp. zn. 2Co/31/2021 tunajšieho odvolacieho súdu v obdobnej právnej veci a citoval z tohto rozhodnutia o.i.: „ ... Petit žaloby by mal spočívať v určení, či tu právo je alebo nie je (t.j. že predsedom PZ je dovtedajší predseda) a prejudiciálne by súd riešil otázku neplatnosti.“, nevyplýva z citovaného právneho názoru, aby súd, keďže stále by išlo o určovací žalobu nemal skúmať naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení (§ 137 písm. c/ CSP).

18. Keďže v danej veci naliehavý právny záujem na požadovanom určení chýbal od počiatku, nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že ide o stav *denegetio iustitiae*. Právo žalobcu na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s právom podať akúkoľvek žalobu aj keď zákon taký spôsob uplatnenia práva nepripúšťa, resp. stanovuje pre uplatnenie určité konkrétne podmienky/predpoklady. Žalobcovi nič nebráni, aby vyvinul potrebnú procesnú aktivitu a uplatnil svoje nároky v medziach zákona a podľa zákona. Navyše, ako vyplýva z § 35 zák. č. 213/1997 Z.z., kontrolný mechanizmus zo strany štátu neabsentuje ani pri neziskových organizáciách, keďže neziskové organizácie podliehajú dohľadu ministerstva vnútra.

19. Na základe vyššieuvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania a to podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

21. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.